

jež podle § 901 obč. zák. nepůsobí na platnost úplatných smluv, nýbrž právě o »okolnosti«, budící vážné pochybnosti o tom, zda žalobce oním svým činem smlouvu schválil. Nelze proto z toho, že žalobce zapravil poslední dvě splátky, věda, že poslední tah bude až v roce 1946, s plným uspokojením souditi, že smlouvu schválil a že se tím zejména mínil vzdáti práva, odporovati smlouvě pro omyl. Jelikož také předmět kupu a proto i kupní cenu sluší pokládati za jeden nedělitelný celek, jak správně dolíčil již první soud, jest dovolání důvodné, pročež mu bylo vyhověno a rozhodnuto, jak se stalo, aniž podle toho, co uvedeno, bylo třeba zabývati se i otázkou, zda byl žalobce při koupi losů uveden též v omyl ujištěním jednatele žalované, že žalovaná po zapravení všech splátek losy koupí zpět a vrátí zaplacené peníze, bude-li to žalobce žádati, neboť stačí, že smlouva jest neplatná již z jednoho důvodu, proto, že byl žalobce jednatelem žalované uveden v omyl předstíráním, že poslední tah čsl. stavebních losů bude v roce 1925.

Čís. 7664.

Řízení podle čl. 310 obch. zák. jest provéstí podle zásad nesporného řízení. K nepřislušnosti dovolaného soudu dlužno přihlížeti z úřadu.

Povoliti prodej podle čl. 310 obch. zák. jest věcně příslušným soud, jemuž jest přikázána pravomoc ve věcech obchodních, který by byl příslušným vzhledem k výši pohledávky ve sporném řízení, tedy buď samostatný obchodní soud nebo okresní soud pro věci obchodní a, není-li jich, obchodní senát sborového soudu první stolice pokud se týče okresní soud. Místně příslušným jest ten ze jmenovaných soudů, u něhož by mohl býti žalován věřitel.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1927, R I 1079/27.)

Návrh na prodej podle čl. 310 obch. zák. byl původně vznesen na krajský soud v L., jenž ho postoupil (§ 44 j. n.) okresnímu soudu v L., poukávav k § 47 uv. zák. k obch. zák., k čl. 3 obch. zák. a k vývodům komentáře Staub-Pisko k čl. 310 obch. zák. **O k r e s n í s o u d** v L. považoval věc za věc exekuční a nařídil podle obdoby form. 274 prodej. **R e k u r s n í s o u d** zrušil napadené usnesení a uložil okresnímu soudu, by vyčkaje pravomoci, postoupil návrh na prodej podle čl. 310 obch. zák. zpět krajskému soudu v L. jako obchodnímu senátu. **D ů v o d y:** Nauka i praxe vytvářila se v tom směru, že řízení podle čl. 310 obch. zák. řídí se předpisy nesporného řízení a nikoliv exekučního řádu (plenissimární usnesení býv. víd. nejv. soudu z 22. dubna 1902 čís. 3745 [otištěno u Manze pod čís. 591], rozh. nejv. soudu sb. čís. 1261, 3809, 3811, 3755, 5067, 5068, 6078). Exekuční řízení není tudíž v takovém případě na místě (§ 47 uv. zák. k obch. zák., čl. XIII. uv. zák. k ex. ř.). Podle § 385 jedn. ř. jest výkon prodeje věcí oddělení doručovacího a exekučního, nepřisluší však povolení prodeje okresnímu soudu jako soudu exekučnímu (sr. § 245, druhý odstavec, jedn. ř.). Stalo se tudíž již postoupení podle § 44 j. n. neprávem. Neboť podle doslovu čl. 310

obch. zák., jenž mluví výslovně o »příslušném obchodním soudč«, § 47 uv. zák. k obch. zák., jenž se odvolává na čl. 310 obch. zák., a čl. 3 obch. zák., jest nepochybně, že povolití prodej podle čl. 310 obch. zák. jest výlučně povolán soud, jen výkon jest, jak již podotčeno, provéstí podle § 385 jedn. řádu. V tomto směru rozhodoval jak bývalý vídeňský nejvyšší dvůr soudní, tak i nynější čsl. nejvyšší soud, jak viděti z rozhodnutí shora uvedených, z nichž zejména rozhodnutí čí. 3811 zdůrazňuje, že jest příslušným sborový soud, v tomto případě obchodní senát krajského soudu v L. Ačkoliv se rekurent otázkou příslušnosti zabývá jen namátkou, měl přece rekursní soud za to, že se dlužno s touto otázkou vypořádati z úřadu, poněvadž právní věc vyhrazená nespornému řízení byla mu odňata a kromě toho bylo rozhodnuto v každém případě nepřislušným exekučním soudcem okresního soudu v L. o věci, náležející výlučně k příslušnosti sborového soudu. Bylo proto napadené usnesení zrušiti (§ 42 j. n., § 477 čí. 6 c. ř. s., § 78 ex. ř.) a zaříditi, by po pravomoci tohoto usnesení rozhodl o návrhu krajský soud v L. jako obchodní senát.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud správně uznal, že řízení podle čl. 310 obch. zák. dlužno provéstí podle zásad řízení nesporného, a stačí v tomto směru poukázati ku správným důvodům napadeného usnesení. Z toho plyne, že k nepřislušnosti dovolaného soudu jest přihlížeti z moci úřední (§ 2 druhý odst. čí. 1 nesp. říz.), a že jest tento soud, pokládá-li se nepřislušným, nejen oprávněn, nýbrž i povinen odkázati věc podle § 44 j. n. na soud příslušný, pokud jej podle okolností případu může zjistiti. K tomu jsou arci povolány i stolice opravné. Jde jen o to, který soud jest pokládati za příslušný k povolení prodeje ve smyslu čl. 310 obch. zák. Za takový prohlašuje tento článek »obchodní soud příslušný pro věřitele« (»bei dem für ihn [scil. den Gläubiger] zuständigen Handelsgerichte«). Zdálo by se tedy, že jest příslušným i vždy jen »obchodní soud«, t. j. samostatný obchodní soud, pokud se týče, není-li ho v místě, o něž jde, obchodní senát sborového soudu první stolice. Než tento výklad, který zastává i rekursní soud, jest mylný. Že zákon neměl na zřeteli jen samostatné obchodní soudy, pokud se týče obchodní senáty soudů sborových, tedy výhradně soudy sborové, plyne z § 43 uvoz. zák. k obchodnímu zákonu, z něhož nepochybně vyplývá, že obchodní zákon, užívaje výrazu »obchodní soud«, nezamýšlel vymeziti věcnou příslušnost zvláštního »obchodního soudu«, nýbrž že pod pojem »obchodní soud« (Handelsgericht) zahrnuje všechny soudy vykonávající pravomoc ve věcech obchodních, ponechávaje úpravu věcné příslušnosti jurisdikční normě. Směrodatnými budou tedy podle nynějšího práva zásady §§ 51 a 52 j. n. a to i pro obor řízení nesporného, kde tato otázka zvláštním předpisem není upravena (srv. rozh. A. Cl. čí. 2422 a rozh. nejv. s. čí. 2161, 6078 sb. n. s.). Podle toho bude k povolení prodeje podle čl. 310 obch. zák. věcně příslušným »obchodní soud« t.

j. soud, jemuž jest přikázána pravomoc ve věcech obchodních, který by byl příslušným vzhledem k výši pohledávky v řízení sporném, tedy buď samostatný obchodní soud neb okresní soud pro věci obchodní a, není-li jich, obchodní senát soudu sborového prvé stolice, pokud se týče soud okresní (srv. čl. 3 obch. zák.). Místně příslušným je pak pro povolení prodeje podle čl. 310 obch. zák. ten z jmenovaných právě soudů, u něhož by mohl býti žalován věřitel (srv. v čl. 310. slova »u obchodního soudu pro věřitele příslušného«). Jest tudíž v souzeném případě, poněvadž jde o pohledávku 5.000 Kč převyšující, a navrhovatel má své řádné bydliště v L., pro povolení prodeje věcně i místně příslušným obchodní senát krajského soudu v L. a postupoval rekursní soud správně, zrušiv usnesení okresního soudu a nařídív, by věc postoupil uvedenému právě soudu jako soudu příslušnému.

Čís. 7665.

Proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo jako nepřipustné odmítnuto odvolání z usnesení prvního soudu, jímž bylo rozhodnuto o žalobním nároku obmezeném na útraty, jest přípustným rekurs na dovolací soud.

Bylo-li rozhodnutí prvního soudu o žalobním nároku, obmezeném na útraty, vydáno ve formě usnesení, jest odvolání z něho nepřipustné.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1927, R I 1101/27.)

Za sporu obmezili žalobci žalobní nárok na útraty. Soud první stolice usnesením návrh zamítl. Odvolací soud odvolání odmítl. Důvody: Ve sporném řízení zná zákon dvojí opravný prostředek: proti rozsudkům odvolání (§ 461 c. ř. s.) a proti usnesením rekurs (§ 514 c. ř. s.). Rekurs připouští zákon výjimečně i proti rozsudkům, napadá-li se toliko výrok o útratách (§ 55 c. ř. s.). Tyto opravné prostředky nesmějí býti zaměňovány a jest proto nepřipustno, by usnesení bylo napadáno odvoláním a rozsudek, nejde-li o případ § 55 c. ř. s., rekurs. V souzeném případě byla žaloba omezena na útraty sporu a rozhodl proto procesní soud spor zcela správně usnesením. Právě proto, že spor byl rozhodnut usnesením, měli žalobci rozhodnutí procesního soudu napadati rekurs, nikoli odvoláním. Nepřipustným by nebylo odvolání jen tehdy, kdyby šlo toliko o nesprávné označení opravného prostředku, neboť to není věcnému jeho vyřízení na závalu (§ 84 druhý odstavec c. ř. s.). Než o takovýto případ tu nejde, neboť z obsahu odvolání a z toho, že odvolání bylo podáno dvojmo, jest patrné, že žalobcům nešlo o rekurs, nýbrž o odvolání. To žalobci v odvolání i sami výslovně doznávají. Odvolání je nepřipustné a bylo proto podle § 471 čís. 2 c. ř. s. odmítnuto.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Především třeba řešiti otázku, zda rekurs žalobců, nazvaný jimi revisní stížností, jest přípustným, ježto podle § 528 c. ř. s. nelze si stěžovati